

Klasa VII B

12 kwietnia 2021 r. – 1 godz. lekcyjna

Lekcja

Temat: Poprawa pracy klasowej- „Dziady” A. Mickiewicza.

Cel lekcji:

- dokonasz autokorekty i samokontroli

Klasa VII B

14-15 kwietnia 2021 r. – 3 godz. lekcyjna

Lekcja

**Temat: Odpowiadamy na pytanie, czym jest wyobraźnia ludowa.
Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza?**

Cel lekcji:

- omawiasz treść utworu
- określasz rodzaj literacki utworu
- ustalasz, jaką wiedzę na temat świata przedstawionego ma narrator
- omawiasz stosunek narratora do przedstawionych zdarzeń
- wskazujesz elementy realistyczne i fantastyczne w utworze
- wskazujesz punkt kulminacyjny utworu
- wyjaśniasz, kim jest tytułowa *Świtezianka*
- charakteryzujesz bohaterów utworu
- wyjaśniasz sens nauki moralnej zawartej w utworze

1. Trochę historii...

Poszukaj Świtezi na mapie Google. Gdzie się znajduje? Co możemy powiedzieć o jeziorze na podstawie zdjęć satelitarnych?

zdjęcie satelitarne

<https://www.twojapogoda.pl/wiadomosc/2017-11-15/czy-legenda-o-switezi-z-ballady-mickiewicza-jest-prawdziwa/>

Marek Bińczyk, IBL PAN

<http://nplp.pl/artykul/switez/>

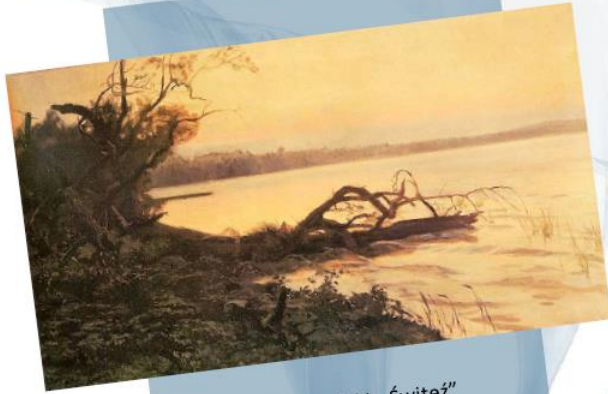
Wikipedia

Świtez – fot. Jan Buthak

<http://nplp.pl/artykul/switez/>

Świtez na starej fotografii.

J.Chelmoński, „Świtez”

J.Fałat, „Świtez”

W oczach artystów.

<http://kolumber.pl/>

Jezioro współcześnie.

W upalne dni
nad Świtez zjeżdża się
cała okolica.
Wtedy przestaje być
tak romantycznie...

<https://www.wbp.wroc.pl/wbp/index.php/pl/katalogi-przeklad/2818-nowgr2019>

Duże wrażenie na większości
zwiedzających wywierają i nadal
wywiera przezroczystość wody,
dziś sięgająca nawet pięciu
metrów; woda jest miękka, bardzo
słabo zmineralizowana.

<https://jaroslawhebel.pl>

Świtez jest - na małą może skalę,
ale jednak - fenomenem natury,
należy bowiem do reliktywów
polodowcowych, które
w nowogrodzkiej przestrzeni są
czymś wyjątkowym; tę wyjątkowość
jezióra dodatkowo uwypatnia jego
osobliwa flora. Spotyka się tu
roślinność w części typową dla jezior
polodowcowych oddalonych
od Świtezi o wiele setek kilometrów.

<http://nplp.pl/artykul/switez/>

Probylin jeziorny

Lobelia jeziorna
(car)

Świtez

Świtez, największe z jezior Nowogródziny, położona jest tuż przy trakcie wiodącym z Nowogródka do Horodyszcz. Wokół jeziora rozrzucone są dwory, zaścianki i okolice szlacheckie, które Mickiewicz, czy to jadąc nad Świtez, czy przejeżdżając tamtędy, prawdopodobnie wielokrotnie odwiedzał: Miratycze, Walówka, Czombrów, Płużyny, Jatra, Dworzec. Jest to jezioro, które można było wówczas uznać, i to z wielu względów, za tajemnicze. Mogły mieć na to wpływ dziwne walory jego wód (ich niezwykła przejrzystość, a zarazem niezmiernie wtedy głębia), a także różne gatunki ptactwa oraz rodzaje roślin, które w pierwszej połowie XIX wieku można było znaleźć nad Świtezią, a które gdzie indziej, przynajmniej w tamtych okolicach, nie były wówczas spotykane. Prawdopodobnie właśnie ta tajemniczość jeziora sprawiła, że to ono, a nie inne jeziora północnego wschodu [...], na początku lat dwudziestych XIX wieku

stało się ulubionym tematem wileńskich romantyków. Wokół Świtezi krążyły też wtedy prawdopodobnie (sprawa ta nie została przez etnografów dostatecznie wyjaśniona) jakieś miejscowe opowieści [...], lokalne baśnie czy legendy, a ukształtowanie brzegów jeziora wskazywało, że w legendarnej przeszłości mogły się wokół niego lub w jego głębiach rozgrywać jakieś niezwykle wydarzenia historyczne. Wszystko to było na tyle niejasne i zagadkowe, że mogło przyciągnąć uwagę romantycznych poetów. Kiedy więc młodzi filomaci zaczęli pisać ballady w stylu niemieckim¹, Świtez rychło stała się ich tematem.

Mickiewicz. Encyklopedia

¹ ballady w stylu niemieckim – romantyzm rozpoczął się m.in. w Niemczech, a jednym z popularnych wówczas gatunków były ballady

Sprawdź zrozumienie tekstu

- 1 Dlaczego to właśnie Świtez stała się tematem utworów romantycznych?
- 2 Podaj powody, dla których Świtez uznano za jezioro tajemnicze.

2. Czas akcji.
3. Miejsce akcji.
4. Bohaterowie.

10.	
11.	

2. Podziel elementy świata przedstawionego w balladzie na realistyczne i fantastyczne.

	REALISTYCZNE	FANTASTYCZNE
postacie		
wydarzenia		
miejsce		

AUTOR: Joanna Gawęł, Ewa Nowak

5. Plan wydarzeń.

1. "Gdzie dom twój, gdzie są rodzice?"

2. "Zostan się, o luba, ze mną!"

3. "Możebyś proszę przyjęła moje, Ale czy będziesz mnie stały?"

4. "Bo kto przysięgę naruszy, Ach, biada jemu..."

5. "Zostan się, o luba, ze mną!"

6. "Możebyś proszę przyjęła moje, Ale czy będziesz mnie stały?"

7. "Bo kto przysięgę naruszy, Ach, biada jemu..."

8. "Zostan się, o luba, ze mną!"

9. "Możebyś proszę przyjęła moje, Ale czy będziesz mnie stały?"

10. "Bo kto przysięgę naruszy, Ach, biada jemu..."

11. "Zostan się, o luba, ze mną!"

A. Mickiewicz "Świtezianka"
Uzupełnij punkty planu wydarzeń.

6. Moralność ludowa.

7. Narrator.

8.

BUDOWA „ŚWITEZIANKI”

- ▶ Ile strof liczy utwór?
- ▶ Ile wersów liczy każda strofa?
- ▶ Jakie środki stylistyczne występują w „Świteziance”?
- ▶ Do jakiego gatunku literackiego przynależy „Świtezianka”?

9.

„ŚWITEZIANKA” JAKO BALLADA

SYNKRETYZM RODZAJOWY

Elementy liryczne	Elementy epickie	Elementy dramatyczne
<ol style="list-style-type: none">1. Podział na strofy i wersy;2. Liczne środki stylistyczne.3. Rymy.	<ol style="list-style-type: none">1. Obecność narratora.2. Obecność bohaterów.3. Rozliczne opisy przyrody.	<ol style="list-style-type: none">1. Postaci toczą ze sobą dialogi.2. Zdarzają się strofy zawierające wyłącznie wypowiedzi bohaterów – jak w dramacie.

10.

„ŚWITEZIANKA” JAKO BALLADA

- ▶ Nastrój niesamowitości, grozy;
- ▶ Elementy fantastyczne – postać Świtezianki;
- ▶ Bohater z ludu – Strzelec;
- ▶ Ukazanie ludowej moralności – nie ma winy bez kary!

11. Zadania do wykonania:

3. Zdecyduj, czy obraz Juliana Fałata *Jezioro Świtez* byłby odpowiednią scenerią dla fabuły utworu Mickiewicza. Przedstaw argumenty, uzasadniające twoją opinię.

Uważam, że

Argumenty:

4. Zgromadź materiał potrzebny do opisu krajobrazu. Do elementów przedstawionych w dziele Juliana Fałata dopisz jak najczęściej określić.

-
4. Zgromadź materiał potrzebny do opisu krajobrazu. Do elementów przedstawionych w dziele Juliana Fałata dopisz jak najczęściej określić.

	JAKI? / JAKA? / JAKIE?
niebo	
woda	
brzeg	
drzewo	

Na podstawie utworu Adama Mickiewicza powstał w 2018 r. film krótkometrażowy „The Nixie”. Które cechy tego tekstu literackiego mogą pomóc w przełożeniu go na język filmu?

<https://youtu.be/J1GU24ks7xE>

Autorka ilustracji za pomocą różnych elementów graficznych przedstawiła swoją interpretację „Świtezianki”. Wybierz dwa elementy graficzne i wyjaśnij ich sens w kontekście całego utworu Adama Mickiewicza.

Obejrzyj i uzupełnij notatki:

<https://view.genial.ly/6034e8d0b5e29b0d7a3da039/presentation-switezianka-adama-mickiewicza>.

Klasa VII B

16 kwietnia 2021 r. – 3 godz. lekcyjna

Lekcja

Temat: Twórca i jego czasy – Juliusz Słowacki.

Cel lekcji:

- prezentujesz najważniejsze elementy biografii Juliusza Słowackiego
- charakteryzujesz twórczość Juliusza Słowackiego
- umiejscawiasz romantyzm w czasie

- wymieniasz najważniejsze cechy epoki

1. Obejrzyj

<https://youtu.be/fUmg4Fo5h7Y>

2. Na podstawie filmu i informacji w podręczniku w sposób ciekawy stwórz notatkę o życiu i twórczości Słowackiego.